

Masopustní masky ze Zákup jsou zapsány do Národního seznamu nemateriálního kulturního dědictví

17. 01. 2018 00:00

Ojedinělá přes sto let fungující výroba masopustních masek z papíru obohatila Národní seznam nemateriálního kulturního dědictví. Návrh na zápis podalo Muzeum Českého ráje v Turnově. Vedle vánočních ozdob ze skleněných perliček a roprachtických saní rohaček jsou masky ze Zákup dalším důležitým tradičním prvkem Libereckého kraje, který figuruje na tomto seznamu.

Unikátní ruční výroba papírových masopustních masek v Zákupích byla v prosinci roku 2017 na návrh Národní rady pro tradiční lidovou kulturu zapsána na Národní seznam nemateriálního kulturního dědictví. Návrh na zapsání tohoto výjimečného kulturního statku, kterým se může pyšnit Liberecký kraj, podalo na jaře roku 2017 Muzeum Českého ráje v Turnově. Na základě doporučení oponentních hodnotitelů PhDr. Inky Vojancové, ředitelky Souboru lidových staveb Vysočina a PhDr. Jiřiny Langhamerové, bývalé ředitelky Národopisného muzea v Praze byla předložena nominace Národní radou pro tradiční lidovou kulturu v prosinci roku 2017 doporučena ministroví kultury ke schválení. Schválením ministra

se ruční výroba masopustních masek ze Zákup stala již třetím kulturním statkem z území Libereckého kraje, který je do Národního seznamu nemateriálního kulturního dědictví zapsán.

Ruční výroba masopustních masek probíhá kontinuálně v Zákupích více jak 100 let. Současný majitel společnost PVO s.r.o. navazuje ve své činnosti na První rakouskou továrnu na patentní listy a luxusní papír, založenou roku 1884. „S maskami se mohou zájemci setkat na masopustech v kraji i na nejrůznějších tradičních trzích. Aniž si to lidé uvědomují, s každou maskou od firmy PVO si pořizují unikát,“ řekla Květa Vinklátová, radní pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje. Firma vedená Ing. Zdeňkem Rydygrem, je totiž jediným výrobcem, který tradičním způsobem vyrábí masopustní masky nejen v České republice, ale v celé Evropě.

„Masopustní masky ze Zákup se vyrábějí stejnou technikou jako před sto lety. Kousky papíru prosycené lepidlem se vlepují do formy, po uschnutí se ostříhají, ručně vytlučou a vymalují a nastříkají lakem,“ podotýká Vladimíra Jakouběová, ředitelka Muzea Českého ráje v Turnově a autorka návrhu nominace. Kromě masek vyrábí podnik i velké tzv. celohlavové nasazovací masky, např. medvěda, koně či pantáty. Právě teď před startem masopustních rejů mají řemeslníci v Zákupích nejvíc práce, neboť masky si od firmy objednávají nejen místní a sousední obce, které pořádají masopustní občůzky, ale i spolky ze vzdálených míst, kde se občůzky dodržují v tradiční podobě, např. v Milevsku, kde mají dokonce Muzeum masopustních masek právě s maskami ze Zákup.